

Naši odborníci

► MUDr. ZDENKA ŠTEFÁNIKOVÁ
hematoonkologička

► MUDr. MARTIN BYSTRÍK
hematológ

► MUDr. ANDREJ ŠVEC
ortopéd,
traumatológ

Kostižer

Podozrivé zlomeniny bez väčšieho násillia môžu byť prvým signálom, že vaše kosti chutia rakovine.

Hovorí sa mu aj Kahlerova choroba alebo plazmocytóm. Mnohopočetný myelóm je nádorové ochorenie plazmatických buniek. Tie za normálnych okolností produkujú protilátky, ktoré pomáhajú v boji proti infekcii. Pri myelóme sa začnú nekontrolovateľne množiť a uvoľňujú jeden typ protilátky – paraproteín M, ktorý nemá nijakú užitočnú funkciu," hovorí hematoonkologička MUDr. Zdenka Štefániková zo Slovenskej myelómovej spoločnosti o vzácnom, no predsa druhom najčastejšom onkologickom ochorení krvi. Nič netušíte, kým vás nezačnú bolieť kríže, v noci sa

potíte, ste unavení, slabí, málokrvní, chytíte každú infekciu, ľahko sa vám tvoria modriny. Osteoporóza a poškodenie obličiek sú vedľajšie produkty. „Stáva sa, že pre nešpecifické príznaky je pacient s mnohopočetným myelómom v starostlivosti ortopéda alebo neurológa, keďže nemá správne stanovenú diagnózu," hovorí odborníčka, ako mnoho chorých zbytočne stráca mesiace a často i roky.

Z farby na vlasy

Definitívnu diagnózu správne určí len cieľená skupina vyšetrení – biochemická analýza krvi a moču, pri ktorej sa zisťuje hladina vápnika a anémia, vyšetrenie kostnej

drene, röntgenologické vyšetrenie, MRI, CT, vyšetrenie hustoty kosti. Ak máte šťastie na menej agresívny myelóm, nemusíte dokonca trpieť žiadnymi príznakmi. Stále nie je jasné, čo chorobu spôsobuje. „Príčinou môže byť vírus, žiarenie, chemické látky, farba na vlasy. Všetko to môže meniť genetickú výbavu a ovplyvniť vývoj mnohopočetného myelómu," uvažuje doktorka Štefániková. Rizikovou skupinou sú muži nad šesťdesiat rokov. U mladých pacientov pred štyridsiatkou sa vyskytuje extrémne zriedkavo, ohrozenejší sú tí s oslabenou imunitou a častými respiračnými infekciami.

ZDRAVÁ RADA

Každého nad päťdesiat rokov bolí chrbtica, ale keď vám bolesť nedá pokoj mesiac, treba ísť na röntgen. Ak sa bolesti stupňujú, netreba vyčkávať vôbec!

Prečo bolia kosti?

Ochorenie je v kostnej dreni, tá sa nachádza v kostiach. „Bolesť chrbtice je najrozšírenejšia v populácii. Je v nej pomerne veľa kostnej drene. Pri myelóme dochádza k infiltrácii jednotlivých častí kosti plazmatickými bunkami. Vzniká osteolytická deštrukcia, patologické zlomeniny," opisuje MUDr. Andrej Švec, prednosta Ortopedicko-traumatologickej kliniky Lekárskej fakulty Univerzity Komenského, ako sa vám zlomi kosť aj bez primeraného tlaku. Okrem chrbtícových stavcov môže utrpieť stehenná kosť, predkolenie, ramenná kosť, lebka. Takýto pacient často končí na stole chirurga, kde mu zlomený stavec vyplnia kostným cementom.

Rozhoduje čas

Kým u pacientov s pevnými nádormi sa o dožití hovorí v týždňoch či v mesiacoch,

u myelómových pacientov ide o roky. Hoci tretina umiera do roka od určenia diagnózy, až pätina prežije vyše desať rokov. O tom, kto má väčšie šťastie, rozhoduje predovšetkým skoré zachytenie. Ak to nezmeškáte, myelóm patrí medzi dobre liečiteľné rakoviny. „Každého nad päťdesiat rokov bolí chrbtica. Je nepísané pravidlo, že keď vám bolesť nedá pokoj mesiac, treba ísť na röntgen. Ak sa bolesti stupňujú, netreba vyčkávať vôbec," upozorňuje docent MUDr. Martin Bystrík, hlavný odborník na hematológiu, ako sa nepriaznivej prognóze dá vyhnúť.

Vyliečite sa?

Po potvrdení diagnózy prejdete rôznymi fázami liečby. Ak máte menej ako šesťdesiatpäť rokov, ukončí sa vysokodávkovou chemoterapiou s transplantáciou vlastných periférnych buniek, teda autológnu. Podľa odhadov českých vedcov až štvrtina pacientov vhodných na autológnu transplantáciu sa dá vyliečiť. Výsledky amerických lekárov, ktorí liečia pacientov v trojročných programoch, sú ešte optimistickejšie. Vyliečia až polovicu pacientov s bežných rizikom a až šesťdesiatim percentám umožnia žiť dlhšie než desať rokov. Podobný program by uvítal docent Bystrík aj u nás. „Každý pacient by mal ísť na tandemovú transplantáciu, potom na konsolidáciu liečbu a do troch rokov brať udržiavaciu liečbu. Takýto program garantuje prevenciu relapsu," zdvíha hematológ prst a dodáva, že u nás poisťovne zatiaľ hradia liečbu iba po druhú transplantáciu. Na škodu pacientov. ☹

Nič netušíte, kým vás nezačnú bolieť kríže. v noci sa potíte, ste unavení, slabí, málokrvní, chytíte každú infekciu, ľahko sa vám tvoria modriny.

Najlepšie vyhladky majú pacienti s autológnu transplantáciou periférnych buniek, poisťovne hradia dva zákroky.

Na myelóm upozorni

- únava
- infekcie
- závraty, mdloby, dýchavičnosť
- náchylnosť na krvácanie, ľahká tvorba modrín
- problémy s obličkami, močením
- bolesť kostí, hlavne v oblasti chrbtice a drieku
- osteoporóza
- spontánna lámavosť kostí, časté zlomeniny
- hyperkalcémia – priveľa vápnika
- neutíšiteľný smäd
- nevysvetliteľná nevoľnosť
- zvýšená teplota bez dôkazu zápalu dlhšie než tri týždne